

УДК 821.161.2: 82-31

ББК 83.3 (4Укр)

**ІМАГОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ
ПЕРСОНАЖІВ ПОВІСТІ «ПОМІЖ БЕРЕГАМИ»
ДАРІЇ ЯРОСЛАВСЬКОЇ-СТОЛЯРЧУК**

З. Л. Касіян

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;
76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57;
тел. +380 (342) 59-60-74; email: zlata.kasiyan@gmail.com*

У статті простежено імагологічну різноплановість взаємозв'язків персонажів повісті «Поміж берегами» Дарії Ярославської-Столярчук. Проаналізовано проблему зміни сприйняття «Іншого», збереження «свого» й опанування «чужого».

Особливу увагу зосереджено на аналізі етнообразу українського емігранта, який залишив батьківщину через політичні переконання.

***Ключові слова:** імагологія, інший, свій, літературний етнообраз, емігрант, табори Ді-Пі.*

Творчість Дарії Ярославської-Столярчук, письменниці української діаспори, посіла чільне місце в історії українського письменства. Авторка жила і творила в другій половині ХХ століття. Художня концепція її творчості репрезентує оригінальну тематику. Зокрема у творі «Поміж берегами» письменниця розповідає про перебування українців у таборах для переміщених осіб в Австрії, а саме: про «систему таборів Ді-Пі (з англійської Displaced Persons, скорочено D. P.), де було зосереджено сотні тисяч біженців-українців, власне, політичних емігрантів, які після Другої світової війни змушені були залишити рідну землю й опинилися на чужині» [3, с. 1].

Поруч із цією важливою проблемою існування українців у таборах Ді-Пі Дарія Ярославська наголошує й на низці інших, зокрема: фізичному виживанні українців-діпістів, відсутності правового статусу скитальників тощо. З огляду на оригінальність цієї проблематики варто розглянути питання, як співвідносяться національні стереотипи, поширені в буденній свідомості, та літературні образи-персонажі, що використовує авторка як будівельний матеріал повісті «Поміж берегами».

Порушуючи питання взаємодії українців з іншими націями, ми, без сумніву, не можемо оминати поняття «свій» / «інший», що поширені в сучасних філософських та літературознавчих працях, присвячених імагології.

На літературному ж ґрунті вказану культурологічну проблематику порушив Дмитро Наливайко, розглянувши теоретичні аспекти імаголо-

гії [4]. Юрій Ковалів визначає предмет цієї науки як: «вивчення функціонування художніх образів і образних систем у різнотипних відношеннях (Я – інший, свій – чужий), їх генези, встановлення ролі та місця в історії національної та світової літератур, взаємозв'язку із соціальною дійсністю» [6, с. 412]. На думку В. Зусмана, «свій» / «чужий» є ключовими культурологічними концептами. Їх зіставлення включає, поперше, осмислення «свого» на тлі «чужого»; по-друге, «відсторонення» свого й надання «особистого» чужому, тобто в цьому випадку діють і прямі, і зворотні зв'язки [7, с. 202].

Персонажі повісті «Поміж Берегами» Дарії Ярославської у нашій розвідці вперше розглядатимуться у взаємодіях: прийняття чи неприйняття «іншого», підпорядкування чи протистояння йому, збереження «свого» й опанування «чужого».

Принагідно зауважимо, що у творі наявний також інший тип імагологічних стосунків – «емігрант і працівник табору для переміщених осіб», де «інший» виступає в позиції керівника-організатора, що, своєю чергою, призводить до того, що «інший» уже не опозиціонує зі «своїм», а стає способом та формою його присутності у світі героя. Виділяємо низку персонажів, які виступають у ролі нерівноцінних, проте толерантних партнерів: Теодор Джекобсон, інспектор табору для переміщених осіб, і Яків Савчук (Юрій Розумовський).

На початку повісті авторка знайомить нас з емігрантом Яковом Савчуком. Події розгортаються в кімнаті інспектора табору Ді-Пі, де триває звичайна процедура співбесіди, однак чомусь фото в документах героя відразу викликало сумніви в Джекобсона: *«Людина, що появилася перед його столом, була дуже мало схожа на свою відбитку на світлинні»*. Варто зауважити, що працівник табору мав чималий досвід спілкування з емігрантами: *«Світлина ж виявляла якусь приховану не то журу, не то болочу таємницю, яку жива людина намагалася сховати, тому він і робить висновок: «О, це людина не з буденними переживаннями!»* [5, с. 10].

Таким чином, згідно з цією діалогічною моделлю, «інший» (у нашому випадку Теодор Джекобсон) більшою чи меншою мірою перебуває у взаємодії з Яковом Савчуком і прагне пізнати «світ» емігранта: *«...Яків Савчук, – читав інспектор, – народжений тисяча дев'ятсот десятого року. Неодружений. Зубний лікар...* [5, с. 10], або *«Як це мало!» – подумав інспектор, – «І як це нічого не говорить», – докинув з піднятими вгору бровами. – «Це ще не створює середовища, настрою, товариств, усього, серед чого людина обертається і що формує її світогляд і змушує до дії. А кожна людина має таки щось за собою, поки доходить до нас»* [5, с. 11]. Тут варто наголосити, що Дарія Ярославська показала, здавалося б, конкретний образ-персонаж емігранта. Проте це лише найелементарніший рівень прочитання життя цього героя. Глибше проникнення у сенс його існування дає змогу витлумачити цей образ як

певне узагальнення українського переселенця, змушеного залишати рідну землю через політичні переконання.

Відомо, що Яків Савчук (у минулому Юрій Розумовський) зростав у сім'ї інтелігентів. Батько працював диригентом у театрі, мати займалася вихованням дітей. Проте неочікувані події змінили розмірене життя Розумовських: *«Юрі було сім років, як краєм перейшла революція. Вона об'явилася йому, як щось веселе, радісне, надійне»* [5, с. 53]. Але ейфорія тривала недовго: *«часто вночі заходили озброєні люди. Були похмурі, злі, неввічливі»* [5, с. 53]. Пізніше герой довідується, що батько став контрреволюціонером. Юрій розмірковував: *«Як можна зрадити ідею?»* [5, с. 65]. Одного «весняного вечора» арештували батька, згодом «заходили» за Юрієм. Усі ці події спонукали героя втікати: *«Виринув у Харкові, як робітник ливарні і називався Гріша Петухов»* [5, с. 67].

Зосередимо свою увагу на аналізі ономастичного простору Юрія Розумовського, який допоможе розкрити ідейний задум авторки. Часті зміни прізвища героя дозволяють стверджувати, що кожне із них несе певне смислове навантаження. Дарія Ярославська намагається вказати читачеві на місце, час та людей, які оточують Юрія Розумовського, і яким чином герой пристосовується до свого оточення. Вона «знайомить» нас з Грішою Петуховим, який *«ходив у засмальцьованому, подетому одягу, їв кожного дня в робітничій харчівні борщ і пенцакову кашу з помідоровою підливою і мав безупину напружену увагу. Навіть у думках боявся повертатися до свого минулого»* [5, с. 67], *«...витирав піт з чола і пив содову воду, а його приголомшене, втомлене «я» крутилося вужиком і набирало їди. Не слухав, що його хвалять за добру працю і за успішні іспити. Гріша Петухов був малограмотним юнаком...»* [5, с. 68], його *«дні були без плянів і без бажань. Він боявся, щоб крізь сон не сказати якесь непотрібне слово. Не мав для себе окремої кімнати, спав разом з іншими. Носив насуненого на одну вухо кашкета і намагався не нагадувати себе самого»* [5, с. 68]. Але через обставини життя він знову знаходить для себе маску, і постає інша «особистість» – Юрій Лисаченко. Студент-дантист *«...сам був чистий і в білому плащі, зрозумів, що це його світ і щось в його душі відпружувалося і відживало»* [5, с. 69], *«...сам Юрко здавався собі іншою людиною, коли дивився на свою відбитку в дзеркалі, на цю сорочку, краватку і блюзу-дворядівку»* [5, с. 70], *«Затопився цілком у своїй праці... Увечорі, коли не було «мітингу» і коли не йшов до театру, вертався до м'яких меблів своєї кімнати і тоді ставало якомось дивно й інакше, як досі. Окрема кімната, чотири стіни, між якими нема нікого, тільки він сам...»* [5, с. 70]. Очевидно, що герой аж ніяк не став фотографічним відбитком «іншого»/«чужого», створеного в уяві Джекобсона, він пристосовується задля виживання, і цей світ «іншого» меншою чи більшою мірою стає його продовженням.

Юрій Розумовський *«не вірив, щоб міг довго втриматися на поверхні життя, але з допомогою прийшла війна. Одягнув вояцький стрій,*

як тільки його покликали до війська, і вирушив із відділом танків, сам не знаючи куди. Війна почалася між Польщею й Німеччиною, і ніхто ще не чув, щоб Советський Союз теж включився. «Йдемо визволяти наших братів за Збручем», – сказав політрук, коли вже були перед річкою» [5, с. 69]. Після бойових дій на території Польщі Юрій Лисаченко (Розумовський) отримує дозвіл залишитися у Львові, «влаштувався на працю зубного лікаря». Тут він зустрів своє кохання – дівчину Галину. Але доля невблаганна: «Вістка про війну з Німеччиною цілком прибила його. Знав, що його знову покличуть. Не було в нього бажання битися за добро чужих собі людей, ні визволяти когось з сумнівного ярма» [5, с. 78]. У Юрія були вже інші пріоритети: «На світі існує тихе, спокійне, родинне життя, на світі існує дівчина, що робить те життя приманливим і цікавим» [5, с. 78]. Шалений вир подій (війна, втеча до Львова, одруження, народження дітей), який розвивався довкола Юрія, врешті-решт визначив місце героя: «Лягла між ними просторінь піль і таємниця лісу. Прізвища людей, що були в землянках і криївках, залишилися десь поза їх межами, тут були тільки псевда. Юрко став «Гетьманом» [5, с. 87].

Зрештою Розумовський не тільки не втрачає себе, а й знаходить місце, де зможе виявити свою самість, зберегти унікальність: «Чолове місце в житті Юрка зайняла тепер ідея. Для неї калічили, сліпли, вмирали, [...] Десятки разів бачив і співдіяв Юрко у завданнях лісовиків. Переживав невдачі й успіхи. Але вперше тоді, [...] він відчув, як твердо, як вкорінено він всяк у своє нове існування. Спасати всіх, самому залишитися живим, не лишити ворогові нічого. Він і ці хлопці, ці хлопці і цілий нарід, де було одне велике поняття» [5, с. 89]. Герой здатен пожертвувати своїм життям задля збереження власної автентичності, а це, у свою чергу, підтверджує зростання його самосвідомості.

Характерно, що випробування, які довелося подолати Юрію Розумовському, розмежовуються на фізичні та психологічні. Кілька днів, проведених ним у лісі без їжі та засобів до існування, перетин кордону, доповнюються внутрішніми колізіями, які, без сумніву, є набагато важчими.

Трагічна доля українського емігранта, його самотність і відчай стають наскрізним мотивом повісті: «От він уперше втрачає власне обличчя, бо молодий робітник, що вивчає ливарну справу, Гріша Петухов, то таки не він, не Юрко. Не він і студент Лисаченко, хоч має його за цікавлення. І один, і другий боїться кожного погляду людей, один і другий тремтить, щоб його брехня не вийшла на верх. Тільки там, біля Галки, відживає давній Юрко, справжній Розумовський, і з нею знову все стає ясне, не заплутане, виразне і щире. А потім він знову немов залишає десь у просторі своє прізвище, тим разом на те, щоб стати «Гетьманом» у Карпатських лісах, ладен віддати своє молоде життя за волю, за добро інших людей, хоч про нього самого ніхто не смів знати.

Перемінився в Савчука, щоб нарешті зірвати зі злом, розпочати нове життя, бути знову із Галкою» [5, с. 164]. Зазначимо, що тільки перебуваючи в колі родини, Юрій зізнається дружині: «...Я далекий родич гетьмана України, Розумовський... Але я Юрко...» [5, с. 80].

Так поступово формуються в уяві читача певні риси етнообразу Юрія Розумовського як представника тієї частини української нації, який змушений був з певних причин покинути рідну землю.

Під літературним етнообразом розуміємо такий літературний образ, що конструює не лише індивідуальні риси, а й національну ідентичність зображуваних персонажів, краєвидів чи історичної минувшини, подаючи певні їхні ознаки як «типові» для відповідної країни, «характерні» для цілого народу [2, с. 247].

Новий етап подій у творі «Поміж берегами» переносить нашого героя «...на захід, радів, що зможе світові сказати правду і здобути допомогу. А світ відкривався перед ним, нові села, міста і люди, але звідусіль чигала небезпека і ніхто не хотів слухати його слів. У цьому новому земному просторі проїздили потяги, авто, мигали літаки, а вони мали тільки власні ноги і ще темінь ночі, що їх охороняла» [5, с. 89]

Утім варто зауважити, що Розумовський потрапляє в «інший світ», де «люди, що говорили щораз іншою мовою, були, як день і ніч, прихильні їм і ворожі. Мали для них кулю або добре слово» [5, с. 90].

Справді-бо, Дарія Ярославська уже вкотре зіставляє «світ чужих» зі світом Юрія Розумовського. Герой потрапляє до Управи табору, де прихильні до нього люди допомагають отримати йому документи Якова Савчука: «І Юрко став Савчуком. Знову – думав. Рідне прізвище відходило від нього, ніби позичена річ. Але Савчук міг виїхати. Савчук міг вільно їздити по таборах і шукати за панею Розумовською» [5, с. 91].

Відбувається, так би мовити, переоцінка власного образу, при цьому триває також процес руйнування стереотипу «іншого» – як на особистому, так і на національному рівнях: «Увага! Увага! Почулося з голошника. – Звертаємо увагу, що такі особи звільнені INS і мають від'їхати наступним транспортом до Бремену: Авер Самуель... Савчук Яків, – почулося нарешті відтіля. Юрко сперся на спинку крісла і дивився нерухомо на поверхню стола, а його обличчя цілком не виявляло радості, тільки здивування й настанову» [5, с. 170]. Герой отримує дозвіл на виїзд, але спочатку не вірить у своє щастя і не знає, як реагувати.

Важкий моральний стан, у якому перебували українці на чужині (зокрема Юрій Розумовський), спричинений невизначеністю їхнього правного статусу, необлаштованістю побуту та насамперед – тиском еміграційних комісій, які намагалися будь-що довідатися про деталі минулого, вплинути на хід подій і вирішити долю кожного. Крім образів емігрантів, Дарія Ярославська подає ще й ряд неоднозначних описів працівників табору – Джекобсона, Доріс, Ляймдоти, міс Волф як доцільної альтернативи репатріаційним радянським комісіям. Як не дивно,

ці «інші» частково позитивні образи, адже вони стають для українців чи не єдиним способом виживання поза межами батьківщини.

Теодор Джекобсон, працюючи у таборі Ді-Пі, не полишав звичного та розміреного життя, яке мав на батьківщині. Старанно передплачував пресу з Америки, стежив за новинами. Він добре виконував свою роботу, ретельно опрацьовуючи справи емігрантів, тільки інколи дозволяв собі переглянути улюблені «камики» з фантастичними героями. Ця, здавалося б, незначна деталь влучно характеризує ставлення Теда до своєї країни. Вигаданий образ жінки – головної героїні «камика» – він ототожнює зі своєю державою: *«Ця жінка в буденному житті була нічим незамітною, майже непомітною людиною, але в обличчі небезпеки, яка грозила цілому краєві, вона змінювалася до непізнання. Іншим ставав її зверхній вигляд, іншою була її роля, і ніхто з її докільля не догадувався цього. На голові мала діядему з зірками, а її скупа, блакитного кольору одіж була теж перетикана зірками. Не було найменшого сумніву, що вона втілювала З'єдинені Держави Північної Америки»* [5, с. 9]. Образ цієї захисниці вселяв у Джекобсона віру в свою справу, надихав на здійснення «звершень» заради добробуту своєї країни: *«Джекобсон завжди з великою насолодою слідкував за фантастичними діями цієї жінки. Це впроваджувало його в добрий настрій, підсилювало певність у свою державну силу, а навіть насувало йому нові, допоміжні думки в його теперішній праці»* [5, с. 9].

Особливе місце у повісті «Поміж берегами» Дарія Ярославська відводить іншій героїні – емігрантці Квітославі Костишин. Її доля невіддільна від тяжких випробовувань буремного ХХ століття: втрат, розлук, голоду, холоду, знайомого багатьом українцям того періоду. Квітка через важку хворобу батька зовсім його не пам'ятала: *«Квітка тоді ще не знала, що її батько приніс з війни вісімнадцятого року прострілені легені і від того часу почала в нього розвиватися туберкульоза. Дідусь, старенький священик, парох на 200 моргах подільського поля, вислав зятя з дочкою на Капрі рятувати здоров'я»* [5, с. 95]. Мама ж залишила її у селі: *«наказала бути чемною та в усьому слухатися дідуся і бабуню і більше не показувалася»* [5, с. 95].

За майстерно виписаними пейзажами краю, де зростала дівчинка, відтвореним національним інтер'єром динамічно розгортаються композиційно-сюжетні колізії. Один за одним змінюються епізоди: смерть батька, подорож до Станіслава на похорон, тісне помешкання матері, де оселилася Квітослава. А згодом і потрясіння – одруження матері: *«Квітка мала чотирнадцять років, як мама спитала її: «Чи ти не дозволиши мені вдруге одружитися?»». Квітка була понад міру здивована. Але потім їй страшно подобалося, що в неї питали дозволу. Не надумуючись, дала свою згоду. Але коли в мешканні появився чужий, широкоплечий чоловік з тонкою зачіскою і в окулярах та почав поводитися, як у себе вдома, зненавиділа і його, і дім, і цілий світ»* [5, с. 106]. Але вітчим до-

клав чимало зусиль, і стосунки між ними покращилися: *«Літній, поважний і скрізь люблений директор Союзу Кооперативів Богдан Тарасевич вирішив здобути любов своєї пасербиці золотим нашийником...»* [5, с. 107]. Сімейні традиції та вподобання почали змінюватися: *«Враз із появою «Дуська» зацвіла в домі політика»* [5, с. 106].

Війна, арешт і допити вітчима змушують сім'ю *«...перейти річку Сян і вдатися під опіку німців, якщо хочуть мати здорове серце»* [5, с. 112]. Коли все, здавалося б, починало налагоджуватись, сім'я повертається в рідне місто, Квітка закінчує гімназію, влаштовується на роботу, вперше закохується, але доля знову випробовує молоду дівчину: *«...Славко вступає до війська. Такий наказ проводу підпільної організації»* [5, с. 116].

Квітка *«прийняла вістку про його смерть з дивним отупінням. Не плакала. Це її не зломить, ні!.. Вона зможе ще всміхатися»* [5, с. 116]. Пізніше Квітослава виходить заміж за Остапа Федяка, працівника канцелярії, що *«не належав до підпільної організації і не збирався добровільно вступати до війська»* [5, с. 117]. Дівчина чинить за велінням розуму, підпорядковуючись внутрішнім почуттям. Проте доля Остапа теж трагічна. Героїня відчуває пустоту й розчарування, адже фатум знову забрав у неї дорогу людину. Квітослава згадує слова бабуні – *«...кого я люблю, того й трачу»* [5, с. 101], а пізніше *«її біль якось неочікувано перемінювався в почуття помсти і жорстокої відплати за незаслужену кривду»* [5, с. 122]. Віддушину Квітка знаходить у вивченні ветеринарії в Мюнхені. Знайомиться з Маріяном Сріблінським, і вони разом потрапляють у табір для переміщених осіб. Прикметно, що *«саме це німецьке «ес іст ніхт зо шлім» і ця енергія, з якою німці взялися до відбудови зруйнованого життя, вивело Квітку з її отупіння. Вона живе! Вона може ще відродитися душею!»* [5, с. 125]. Через образ дівчини, виписаний авторкою з великою любов'ю, письменниця показує всю складність і трагізм її долі, наголошуючи на впливі суспільного й політичного становища. Квітослава Костишин прагне відмежувати «себе» від «іншого», але вкотре зазнає поразки: війна забрала нареченого, Остапа вбили найманці Гестапо, і знову працівниця американського табору Ді-Пі вирішує долю її коханого – Маріяна Сріблінського. Отже, ці світи – «свій» та «інший» у кожному конкретному випадку перебувають або в тісній взаємодії, або протистояння.

Третя сюжетна лінія повісті «Поміж берегами» розгортається довкола етнічного українця, який був народжений у Братиславі – Петра Волондрука, а згодом Петра Волондри, бо *«старе закінчення прізвища відпало зовсім і не нагадувало свого волинського походження»* [5, с. 141].

Петро Волондра українською мовою розмовляв тільки вдома. Ще дитиною *«приносив додому безліч чужих слів, які годі було викорінити з домашнього вжитку»* [5, с. 136]. Неохоче слухав розмови батька зі старим другом «Старою войною» і *«не міг зрозуміти, що злого зробив він,*

Петро, цим козакам, чи цим Січовим Стрільцям, що тепер мучать його, і він через них не може побігати по подвір'ю, як інші діти» [5, с. 137]. Петро ріс дитиною не схожою на інших. Ще у ранньому віці він розробив свою «філософію життя»: «Вони знають своє, а я своє. Вони розтягають своє зацікавлення на світ, а я обмежую до себе самого, до кореня мого роду, з якого йдуть гілки життя. З якої речі хтось може заборонити мені це? Перш усього кожна сім'я повинна бути в порядку, тоді і суспільність буде здорова» [5, с. 138]. Герой ототожнює себе з Україною як із абстрактною категорією, але аж ніяк не конкретною спільнотою людей: «Петро почав приглядатися українцям, хоч з першу сам не був свідомий, що це робить. Вони всі були для нього чужі, але він хотів пізнати й збагнути їх думки. Вони трохи нагадували йому «Стару війну», проте були якісь інші» [5, с. 143].

Разом з тим наступне покоління переселенців, прагнучи зрозуміти сутність «іншого», виходить у такий спосіб за межі «свого», і свідомість емігранта дає «збій»: для них українська є вже не рідною мовою, а ще однією чужою. Цю думку підтверджує Петро Волондра, герой повісті «Поміж берегами»: «Зараз провідали, хто він з походження і питали: «Ви українець? А як це так, що рідною мовою не говорите?» Петро говорив, але соромився. Не мови, але своєї вимови» [5, с. 143].

О. Заїка влучно стверджує: «У цьому плані варто зауважити, що емігранти інтегрують культурну специфіку обох народів, не акцентуючи на жодній із них.» [1, с. 102]. Така взаємодія ментальностей породжує «особистість з подвійною ідентичністю». Отже, емігрант зберігає власну етнічну складову одночасно з формуванням нової.

Петро Волондра не хоче бути схожим на своїх батьків, він прагне «злитися» з новим оточенням. Вибір професії герой теж робить з урахуванням тих пріоритетів, що панували в його середовищі: «Батько й мати не були захоплені, коли Петро заявив їм, що піде ще до шевської школи» [5, с. 139]. Зазначимо, що на відміну від Петра, батьки «привезли з собою погірдливе наставлення до ремісничої професії і не могли зрозуміти сина... Мати довго не згоджувалася. Походила з урядницької сім'ї галицького містечка і відтіля винесла деяку погорду до ремісників... Нащо він в такому разі кінчав гімназію?» [5, с. 139]. Можна констатувати неспівмірність між свідомістю героя і середовищем у його сім'ї, що поглиблює розуміння певної *іншості* героя.

Петро Волондра на підсвідомому рівні відчуває свою інакшість, проте інших варіантів розвитку життя немає. Він одружується: «Валі – була його перша ціль. Крамниця і робітня – друга, і швидко всі в містечку й околиці знали про крамницю і шевську робітню Петра Волондри» [5, с. 141].

Разом з тим події в світі розгортаються не на користь героя: «...в цілій Європі розгорілася війна. Франція, Англія, Німеччина, Польща, а згодом Союз Радянський Союз – все билось й ворогувало... [5, с. 141]. Ці всі

обставини змусили Петра Волондру залишити власну справу та дім і тікати «зі своєю сім'єю дальше від фронту, тим разом на територію Австрії» [5, с. 147]. Притулок вони знайшли у таборі для переміщених осіб. У фіналі повісті Волондру звинувачують у причетності до комуністів. Інспектор табору Ді-Пі не дає перепустки до «американського раю». Петро не може зрозуміти, де він учинив неправильно, якими діями скомпрометував уявлення про себе як емігранта.

Дарія Ярославська залишає свого героя перебувати на «межі» між уявним недосяжним світом і рідною землею, куди не можна повернутися. Отже, письменниця у повісті «Поміж берегами» окреслює широкий спектр проблематики життя мешканців «планети Ді-Пі» та важливі подробиці, які стосуються причин (і підстав) еміграції героїв.

У нашій розвідці ми зробили спробу проаналізувати різноплановість імагологічних взаємозв'язків персонажів, які розглядаються не тільки в стосунку до етнокультурних реальностей, а й у співвідношеннях з іншими образами. Справді-бо, Дарія Ярославська-Столярчук виступає яскравим представником творчої плеяди української діаспори. І це, безумовно, вимагає більш ґрунтовного вивчення доробку письменниці.

Література

1. Заїка О. Пошуки власної ідентичності і культурна прірва між героями в оповіданні Джумпи Лагірі «Тільки гарне» / О. Заїка. // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки. – 2014. – №2. – С. 99-104.
2. Ільницький М. Порівняльне літературознавство: навч. посібник: у 2 ч. / М. М. Ільницький, В. В. Будний. – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету ім. Івана Франка, 2007. – Ч. 1: Лекційний курс. – 280 с.
3. Козак С. Українська планета Ді-Пі: сторінками газети «Українські вісті» / С. П. Козак. – К.: Літ. Україна, 2013. – 564 с.
4. Наливайко Д. Літературна імагологія: предмет і стратегії / Д. С. Наливайко // Теорія літератури й компаративістика: [статті-розвідки]. – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 347 с.
5. Ярославська Д. Поміж берегами / Дарія Ярославська. – Philadelphia: KYIW, 1953. – 192 с.
6. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. – Т.1 / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. – К.: Академія, 2007. – 608 с.
7. Зусман В. «Свое» и «чужое» как концепт культурологии / В. Г. Зусман // Межкультурная коммуникация: от системного подхода к синергетической парадигме: [учебное пособие]. – М.: Флинта, 2007. – 222 с.

*Стаття надійшла до редакційної колегії 18.03.2016 р.
Рекомендовано до друку д.ф.н., професором Луцак С.М.,
д.ф.н., професором Мафтин Н.В.*

**IMAGOLOGIC ASPECTS OF THE INTERPLAY
BETWEEN CHARACTERS IN DARIIA YAROSLAVSKA-
STOLIARCHUK'S NOVEL «BETWEEN EXTREMES»**

Z. L. Kasiyan

*PreCarpathians National University by Vasyl Stefanyk;
76000, Ivano-Frankivs'k, Shevchenko str., 57; ph. +380 (342) 59-60-74*

The article deals with the imagologic diversity of the interplay between the characters in Dariia Yaroslavska-Stoliarchuk's novel "Between Extremes". There has been analyzed the issue of acceptance or rejection of "the Other", preservation of "the Own" and seizing "the Strange".

Attention is focused on the analysis of the ethnic image of the Ukrainian emigrant, who has left native country due to politic beliefs.

Key words: *imagology, "Other", "Own", literary ethnic image, emigrant, DP camps.*